

Від тата

Петро Рух

З раннього дитинства та аж до дев'ятого класу я щовечора прохав тата розповісти мені перед сном якусь казку або історію. І тато завжди розповідав. Звідки він знав стільки казок та історій, щоб впродовж кількох тисяч вечорів йому завжди було що мені розповісти? Просто, знаючи, що я щовечора чекаю від нього казку або історію, у вільний час тато готувався до цього. Це давно вже стало його хобі.

Цю історію він розповів мені, коли мені було чотирнадцять:

В одному містечку жив юнак на ім'я Йосип. Його тато був теслею. З дитинства допомагаючи татові в його майстерні, Йосип досконало опанував це ремесло і став працювати разом з татом на рівних. У ті часи життя було набагато простішим, природнішим і стабільнішим, ніж зараз. Люди були справжніми майстрами своєї справи. Речі, які вони виробляли, були досконалої якості, і ними користувалося багато поколінь людей. Батьки передавали професійні секрети і професійне мистецтво своїм дітям, а також залишали їм у спадщину знаряддя праці, зв'язки з партнерами, клієнтуру і все інше, необхідне для успішної професійної діяльності. Так відбувалося впродовж багатьох поколінь. Тож люди не мали страху перед майбутнім, воно було в них визначеним і гарантованим. Кожен мав упевненість у завтрашнім дні та в тому, що він зможе прогледувати і виростити юрбу дітей та забезпечити їм щасливе життя. Усі люди займалися фізичною працею, яка була природною, звичною, корисною для їхнього фізичного та психічного здоров'я. Через це люди були сильні, здорові, психічно стійкі, жили довго і щасливо. Вони не нищили природу, не забруднювали довкілля, тож насолоджувалися первозданною красою нашої чудової планети, їли чисту, здорову, смачну, корисну їжу, пили чисту воду з природних водоймищ і дихали чистим повітрям.

Бути теслею в ті часи означало бути шановною, заможною людиною, а тому й зазвичай женихом. До того ж Йосип був гарним, добрим, веселим, життєрадісним, харизматичним хлопцем, і багато дівчат було закохано в нього. Дівчина, яку кохав він, теж кохала його. Їхнє кохання мало довгу, але просту історію: вони жили на одній вулиці і з дитинства дружили ніжною, зворушливою, міцною дружбою. Це про них були вигадані оті дитячі дражнилки на кшталт "тілі-тілі-тісто, жених та невіста, хочуть заховатись, щоб поцілуватись". Тож Йосип з Марійкою — так звали його кохану — вже давно домовилися одружитися й отримали на це згоду батьків. Єдине, на що вони чекали — коли дівчина сягне віку, в якому закон дозволяв вступати в шлюб.

І цей довгожданий момент незабаром мав статися. Уже навіть було визначено дату укладення шлюбу та весілля. Аж раптом, коли до цієї дати залишалось кілька тижнів, Марійка сказала Йосипові при зустрічі:

— Коханий, я вагітна.

Йосипа наче блискавка вдарила. Адже в них з Марійкою не було жодного статевого акту — вони терпляче чекали на першу шлюбну ніч попри сильний потяг одне до

одного, бо цього вимагали релігія, закони суспільства та накази їхніх батьків. "Як це могло статися?! З ким моя кохана мала секс і чому?! Хтось зґвалтував її? Чи підмішав їй у пиття зілля, що спричиняє нездоланне сексуальне бажання, якому неможливо протистояти і яке примушує людину негайно вдовольнити його проти її волі? Так чи інакше, сталося щось жахливе й огидне!" — думав хлопець в розпачі.

Обнявши свою кохану та притиснувши її до свого серця, зі сльозами на очах Йосип поставив їй усі ці запитання.

— Це не було ані жахливим, ані огидним. Мене не гвалтували й нічого мені не підмішували, — почала свою відповідь Марійка з очевидним наміром розповісти хлопцеві, як сталося те, про що він питав, але цих її слів було достатньо, щоб його розпач сягнув розміру безмежної прірви. Думка, що його наречену скривдили, розривала йому серце. Але від думки, що вона віддалася іншому без примусу, знаходячися в цілком адекватному стані, а зараз без тіні каяття розповідає про це, його серце згоріло в попіл. Відштовхнувши дівчину від себе, Йосип відвернувся і пішов геть.

Намагаючися вгамувати нестерпний біль, хлопець схопився за роботу, яка мала бути зроблена ним того дня, як за рятувальний круг, що повинен був врятувати його від божевілля. Жодна робота, яку Йосип виконував у своєму житті, не була зроблена настільки ретельно і якісно, як того дня. Я навіть наважуся припустити, що жодна робота у світі, яка будь-коли виконувалася людиною, не була зроблена настільки ретельно і якісно, як та робота, що її зробив того дня Йосип.

Закінчивши свою справу, хлопець пішов, куди вели його ноги, аби побути на самоті та добряче обміркувати те, що сталося, а головне — зрозуміти, що він тепер повинен зробити. Шквал почуттів вже не так збивав його з ніг, і він був здатний думати хоч трішечки зважено. Проблукавши до пізньої ночі і передумавши безліч думок, Йосип прийняв єдине рішення, яке здавалося йому правильним у цій ситуації: піти наступного дня до Марійки і вислухати все, що вона розповість йому.

Отже, наступного дня хлопець прийшов до своєї нареченої і в місці, де їхню розмову ніхто не міг почути, попросив її розповісти, що сталося.

— Ти мене вчора хибно зрозумів, коханий. Ти подумав, що сталося щось погане. А справді було ось що. Якийсь нетутешній юнак, неймовірно гарний та осяйний, завітав до нашої хати й увійшов до моєї кімнати. Ніколи в житті я не бачила такої прекрасної, чарівної істоти, — розповідала Марійка. — І мелодійним голосом, звуки якого я досі чую у своїх вухах, той хлопець сказав мені: "Радій, благословенна дівчино, Бог з тобою! На тобі Його ласка. Дух Святий зійшов на тебе, і сила Всевишнього тебе обгорнула. У лоні твого Його син. Після того як ти його народиш, вигодуєш та виховаєш, він стане великим царем, і царюванню його не буде кінця". "Як же я можу народити дитину, якщо я незаймана?" — здивувалася я. "Нічого немає неможливого в Бога. Це просто Боже диво", — відповів юнак і пішов. І з тієї миті я відчула, що я вагітна, і зраділа чистою, солодкою радістю, якої ніколи не було в мене раніше.

Хоча Йосип був певною мірою романтиком і вірив у дива, але в його уяві склалася дуже чітка картина того, про що він щойно почув. І диву в цій картині місця не

знаходилося. В цій картині був невідомий красунчик, якому вдалося не лише спокусити його наречену, а й настільки зачарувати її, що вона тепер говорила про нього так, як дівчина, що втратила розум від його чар.

Попри свою молодість Йосип добре розумів людей. Тож він чудово уявляв, як працює психіка незайманої дівчини, в якій буває ще нереалізована почуттєвість, коли вправний спокусник застосовує все своє вміння і, натискаючи на певні кнопки, вмикає цю її почуттєвість у режим чарівного дива. У цей момент дівчина забуває все. Спокусник здається їй Божим янголом, який заслоняє своїм яскравим сяйвом усе, що вона знала, цінувала й любила до того. Все інше здається їй у цей момент маною, яка примарилася їй, але тепер розчинилася в захваті почуттів, що розлилися нестримною повинню, змінивши раптом весь її світ. Але дуже швидко це запаморочення проходить, залишаючи за собою прикрі наслідки: зіпсовану репутацію, втрачені стосунки з коханим чоловіком, вагітність байстрюком, який муситиме рости без батька, і доля матері-одиначки, яка насправді дорівнює долі злиденної жебрачки в порівнянні з тією долею, яка відкривалася їй до цього запаморочення.

Коли наречений дівчини терпляче чекає на першу шлюбну ніч, не дозволяючи собі діяти до неї як спокусник, імовірність того, що з його коханою станеться така прикра історія, дуже велика.

І врешті, Йосип чесно здавав собі справу, що йому самому вряд чи вдалося б утриматися від статевих стосунків з чарівливою красунею, яка спробувала б тиснути на кнопки його почуттєвості з метою його спокусити. Він був цілковито впевнений, що практично кожний хлопець не встоїть проти такої спокуси, просто це не матиме для нього таких катастрофічних наслідків, як для дівчини, і навіть, скоріш за все, про це ніхто ніколи не дізнається.

Дивлячися на свою наречену й обмірковуючи те, що з нею сталося, Йосип відчував, як на зміну його егоїстичного болю до нього стукає співчуття до цієї дівчини, яку він кохав усією своєю душею, та до її дитиночки, яка не була ні в чому винна, яка ще навіть не народилася і яка потребуватиме опіки, захисту, матеріальної та психологічної підтримки, потребуватиме батька, якого вона з любов'ю називатиме тато. Хлопець відчував, як його серце, якого торкається це благодатне, прекрасне, добре почуття, воскресало і перетворювалося зі спаленої мертвої пустелі в благодатну, прекрасну, родючу оазу.

— Так, Марійко, вчора я хибно тебе зрозумів. Даруй мені, будь ласка, мою вчорашню поведінку. Кожна дитина — Боже диво. Кожна дитина — Божа донька або Божий син. Не ми творці наших дітей. Ми — лише ті, кому Бог довірив, доручив найвеличнішу, найпрекраснішу, найсолодшу місію: допомогти їм отримати народження, допомогти їм стати щасливими і поширювати щастя далі, — нарешті сказав він Марійці, яка чекала на його реакцію...

На цьому місці я заснув, сповнений щасливих почуттів від почутого, а наступного дня тато розповідав мені вже геть іншу історію.

Пізніше я зустрів текст, з якого, як я зрозумів, тато взяв сюжет для своєї розповіді.

То було Євангеліє від Луки. Але... Мені здається, що версія від тата описує те, що сталося справді. Бо Бог, яким я Його знаю й люблю, проявлений у всій повноті саме в ній. Найдивовижнішим Божим дивом є те диво, під час якого любов, що є найкращим щастям, нищить егоїзм, що є найгіршим болем. Тож моє улюблене Євангеліє — Євангеліє від тата.